

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 8453/2021
28.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Данијела Алексић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства финансија, Пореске управе – Филијала Крагујевац, ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1359/21 од 22.06.2021. године, у седници одржаној дана 28.09.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1359/21 од 22.06.2021. године у ставу другом и трећем изреке.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу П 39/20 од 10.03.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име неосновано одузетих локала у поступку принудне наплата пореског дуга на основу одлука туженог које су поништене, а започете са налогом за контролу број .. од 06.11.2012. године, а окончан решењем туженог број .. и број .. од 22.08.2019. године, којим се обуставља поступак обрачунавања и плаћања пореза на додату вредност за предметни период од 01.04.2011. године до 30.09.2012. године и то: за локал број .., површине 21 м2 и локал број .., површине 24 м2, постојећи у приземљу зграде, на парцели .. К.О. Крагујевац 3, плати износ од 7.830.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 25.04.2014. године, као дана уписа извршне вансудске хипотеке тужиоца као повериоца по основу пореског дуга па до дана исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу исплати трошкове парничног поступка у укупном износу од 406.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1359/21 од 22.06.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у делу става првог изреке за износ од 4.438.750,00 динара са досуђеном каматом почев од дана вештачења 13.10.2020. године па до коначне исплате. Ставом другим изреке, првостепена пресуда је преиначена у преосталом делу става првог изреке и пресуђено тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев

тужиоца да се обавезе тужена да тужиоцу исплати разлику од досуђеног износа од 4.438.750,00 динара до потраживаног износа од 7.830.000,00 динара, у износу од 3.391.250,00 динара са каматом од 25.04.2014. године до коначне исплате, као и камату на износ од 4.438.750,00 динара за период од 25.04.2014. године до 12.10.2020. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу исплати трошкове парничног поступка у укупном износу од 298.494,45 динара са законском затезном каматом од дана извршности па до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Пореске управе – Филијала Крагујевац од 18.12.2012. године, порески обвезник АА, власник одјављене радње СГЗТР „АА-градња“ Крагујевац обавезан је да плати порески дуг у износу од 6.422.987,88 динара. Наведено решење је поништено решењем другостепеног органа од 29.04.2013. године и списи враћени првостепеном органу на поновно поступање. Порески обвезник је дана 21.02.2014. године поднео захтев за одлагање плаћања пореза и поднео средство обезбеђења у виду хипотеке на непокретностима и то на локалу број .., површине 21 м², уписан као посебан део зграде број .. у улазу .., у приземљу породичне стамбене зграде у Крагујевцу у улици ... број .. и локалу број .., површине 24 м² у истој згради. На основу поднетог захтева Пореска управа је са пореским обвезником, овде тужиоцем, закључила Споразум о одлагању плаћања пореског дуга и решењем РГЗ СКН Крагујевац од 25.04.2014. године, на основу заложне изјаве, дозвољен је упис у Листу непокретности број .. К.О. Крагујевац 3 – извршне вансудске хипотеке у циљу обезбеђења новчаног потраживања Министарства финансија. Решењем Пореске управе – Филијала Крагујевац од 06.05.2016. године предметне непокретности су пренете у државну својину Републике Србије, пошто тужилац није вршио плаћање по наведеном споразуму, а непокретности претходно нису продате у поступку принудне наплате пореске обавезе. Поступак доношења првостепеног решења и другостепеног решења трајао је све до доношења коначног решења број .. од 09.07.2020. године којим је, ставом првим изреке, одлучено да се понови поступак принудне наплате пореског дуга окончан решењем .. од 06.05.2016. године, а ставом другом изреке, поништено је решење Пореске управе – Филијала Крагујевац од 06.05.2016. године којим су спорне непокретности пореског обвезника, овде тужиоца, уписане на Републику Србију као јавна својина. Правноснажном пресудом Основног суда у Крагујевцу К 1094/16 од 04.11.2016. године, окривљени АА је ослобођен од оптужбе да је у периоду од 01.01.2012. године до 30.06.2012. године поступио супротно члану 37. тачка 4. и члану 49. и 51. Закона о порезу на додату вредност из члана 54. став 2. тачка 1. Закона о пореском поступку у пореској администрацији.

Према изводу РГЗ за Лист непокретности .. од 02.11.2020. године на предметним локалима уписана је приватна својина искључиво власника СГЗТР „АА-градња“ Крагујевац, АА предузетник, док је у време подношења тужбе била уписана својина Републике Србије. Вредност укупне површине предметних локала од 45 м² процењена од стране Пореске управе – Филијала Крагујевац на дан 05.03.2014. године износила је 7.830.000,00 динара. Процењена вредност спорних локала на дан вештачења 13.10.2020. године и то локала број .., износи 2.220.758,00 динара, а локала број .. у износу од 2.538.000,00 динара, укупно 4.438.750,00 динара, тако да је вредност локала умањена од момента одузимања па до дана вештачења за 43.31,% и није могуће успостављање ранијег стања због знатне измене постојећег стања у односу на раније стање спорних локала због чега је тужилац тражио да се обавезе тужена да му досади новчану накнаду коју је одредио према ценама у време пресуђења.

Првостепени суд је тужбени захтев усвојио у целости уз закључак да је вредност предметних локала знатно умањена и да није оправдано и могуће успостављање пређашњег стања, те да тужилац има право у смислу члана 185. и 186. Закона о облигационим односима на досуђивање новчане накнаде у износу од 7.830.000,00 динара са законском затезном каматом од 25.04.2014. године, као дана уписа извршне вансудске хипотеке тужиоца као повериоца по основу пореског дуга па до исплате.

Другостепени суд је прихватио правну аргументацију првостепеног суда да тужилац има право на исплату новчане накнаде спорних локала, али не на противредност предметних локала утврђену приликом одузимања од стране органа тужене, с обзиром да је тужилац већ уписао право својине на предметним локалима код надлежне Службе за катастар непокретности Крагујевац у току 2020. године, због чега има право на умањену вредност спорних локала утврђену налазом вештака. Стога је преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев одбио за разлику од досуђеног износа од 4.438.750,00 динара до потраживаног износа од 7.830.000,00 динара, у износу од 3.391.250,00 динара, са каматом на овај износ, као и каматом на досуђени износ од 4.438.750,00 динара за период пре налаза и мишљења вештака.

На овако утврђено чињенично стање, по оцени ревизијског суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Правилан је закључак другостепеног суда да у ситуацији када су предметни локали број 4 и 5 уписани као приватна својина тужиоца у катастар непокретности у току 2020. године, да тужилац има право само на умањену вредност спорних локала утврђену налазом вештака.

Закон о облигационим односима у одредбама члана од 185. – 198. регулише основна правила која се примењују на накнаду материјалне штете. Одредбом члана 185. Закона о облигационим односима дефинисана је накнада материјалне штете као успостављање ранијег стања и накнада у новцу. Одговорно лице је дужно успоставити стање које је било пре него што је штета настала. Тако се оштећеном лицу исплаћује накнада материјалне штете у новцу у ситуацији уколико, између осталог, успостављање ранијег стања не уклања штету потпуно, када је одговорно лице дужно да за остатак штете да накнаду у новцу. У конкретном случају, у току 2020. године извршен је упис права својине на предметним локалима на тужиоца, па досуђивањем тужиоцу новчане вредности у висини умањене вредности локала, остварује се потпуна

накнада штете и успостављање стања које је било пре него што је штета настала. Стога су неосновани ревизијски наводи да се досуђивањем умањене вредности локала на дан вештачења не отклања штета и не успоставља стање које је било пре него што је штета настала уз навод да је погрешно утврђено да је тужилац уписао право својине на предметним локалима, већ би правилно утврђење било да је тужена на сопствени захтев избрисала упис права државне својине на локалима. Наиме, иако је решењем Пореске управе – Филијала Крагујевац од 09.07.2020. године поништено решење Пореске управе – Филијала Крагујевац од 06.05.2016. године којим су непокретности пореског обавезника, овде тужиоца, пренете у државну својину, да решење није правноснажно и да се тужилац жалио на решење због законског рока за понављање поступка, тужилац нема право на накнаду штете коју тражи постављеним тужбеним захтевом с обзиром да је престало право својине тужене на предметним локалима и на истим уписан тужилац, па су неосновани ревизијски наводи да се оваквом одлуком прихвата да су предметни локали остали у власништву туженог, а да се са друге стране тужиоцу досуђује обезвређена вредност локала. Наиме, умањена вредност локала утврђена је налазом вештака од 13.10.2020. године од када тужилац на утврђени износ има право на законску камату сходно члану 277. ЗОО, што чини неоснованим ревизијске наводе о праву тужиоца на камату за период од успостављања хипотеке на непокретностима па до исплате.

Одлука о трошковима поступка је донета правилном применом члана 153. и 154. ЗПП.

Са напред наведених разлога Врховни касациони суд је на основу члана 414. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**